

Биографија и библиографија професора др Радована Биговића

Професор др Радован Биговић рођен је 17. јануара 1956. у Никшићу (Црна Гора) од оца Борише и мајке Милеве. Средњу теолошку школу (богословију) завршио је у Манастиру Крка. На Богословском факултету Српске православне цркве у Београду дипломирао је 1980, а на Филозофском факултету Универзитета у Београду (одељење за филозофију) 1982. године. На Православном богословском факултету у Београду докторирао је 1993. године на тему: *Основи бојословско-философске мисли ейискоја Николаја Велимировића*. На истом факултету је изабран за асистента (1986), доцента (1993), ванредног професора (2000) и за редовног професора (2011). На Православном богословском факултету професор Радован Биговић је предавао следеће предмете: Увод у богословље, Основи римокатоличке теологије, Основи протестантске теологије, Хришћанска комуникологија; на мастер студијама предавао је предмет: Екуменско богословље, а на докторским студијама предавао је предмет: Свето предање и предања. Два пута је био члан Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације; седам пута је био члан Комисије за преглед, оцену и одбрану магистарског рада, два пута ментор магистарске тезе, а једанпут ментор завршног мастер рада; током последњих пет година рада на факултету (у периоду 2007–2012) био је више од 50 пута ментор дипломских и завршних радова. Професор Радован Биговић је у два мандата био декан односно продекан Православног богословског факултета у Београду. Учествовао је у многим научним семинарима, симпосионима, конференцијама и округлим столовима у земљи и иностранству. Држао је бројна предавања у црквеним и световним установама; учествовао је у многобројним радио и телевизијским емисијама, а дао је и велики број интервјуа домаћим и страним листовима и часописима. Уређивао је часопис *Теолошки њоїледи*. У својству стручног рецензента подржао је публикацију више књига, а такође је био уредник угледних едиција књига код истакнутих издавача. Нарочито треба истаћи његов уреднички рад на филозофско-теолошкој библиотеци *Симбол* у Службеном Гласнику Републике Србије. Био је члан Управног одбора РТС, Савета Војномедицинске академије, Етичког савета Института Мајка и дете и Комисије за истину и помирење. Такође је био

активан члан следећих организација и установа: Удружење књижевника Србије, Управни одбор Алумни Универзитета у Београду, Уређивачки одбор Српског биографског речника Матице српске и Културно-просветне заједнице Београда, Комисија за помиловање Председника Републике, Комисија Републике Србије за сарадњу са УНЕСКО. Један је од оснивача и председник Хришћанског културног центра и иницијатор оснивања Фонда Кирило и Методије. Објавио је више студија, чланака и есеја. Неки његови радови преведени су на енглески, италијански, бугарски и мађарски језик. У теоријском смислу посебно је истраживао проблеме односа Цркве и друштва. За свој неуморни црквени, друштвени и теоријско-научни рад одликован је следећим признањима: Златна значка Културно-просветне заједнице Србије, Златни беоцуг Културно-просветне заједнице Београда, Плакета заслужног грађанина општине Земун. Током 25 година ангажованог рада са студентима професор Радован Биговић је пројавио врстан педагошки дар и прилежност у унапређивању знања и способности студената у деликатним богословским дисциплинама. Уз његово стручно педагошко руковођење, студенти су лакше улазили у области познавања, разумевања и прихватања других и другачијих теолошких мисли и система. Ове чињенице су и сâми његови слушаоци потврдили, вреднујући његов рад највишим оценама. Радован Биговић је био ожењен и отац двоје деце. У свештеничкој служби стекао је највише звање – протојереј-ставрофор. Смрт га је затекла у статусу старешине манастира Светог Архангела Гаврила у Земуну и продекана Православног богословског факултета Универзитета у Београду.

Библиографија научно-стручних радова

Књиге

1. *Од Свечовека до Бојочовека: хришћанска философија владике Николаја Велимировића*, Друштво Рашка школа, Београд 1998.
2. *Свeйи Василије Осиpошки*, Ваљевац, Ваљево 1998.
3. *Црква и друштво*, Хиландарски фонд при Богословском факултету, Београд 2000.
4. *Църква и общество*, Омофор, Софија 2003.
5. *Морнари неба: разговори са о. Стамaйисом Склирисом и о. Марком Иванов Руйником о савременој хришћанској уметности*, Хришћански културни центар, Београд 2007.

6. *The Orthodox Church in the 21st Century*, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd 2009.
7. *Црква у савременом свећу*, Службени гласник, Београд 2010.
8. *Православна теологија екуменизма*, Хришћански културни центар, Београд 2010.

Студије, чланци, есеји

1985

7. „Секуларизована религиозност нашег времена“, *Бојословље* 1-2 (1985) 247–263.

1988

8. „Интелигенција у Цркви“, *Бојословље*, 1-2 (1988) 43–50.
9. „Духовност и духовна струјања у српском народу“, *Банајски Весник* 1 (1988) 14–24.
10. „Поводом зборника радова: *Религија и савремени свећ*“, *Бојословље* 1-2 (1988) 217–221.

1992

11. „Свети Сава у свом и нашем времену“, *Српски сион* 1-4 (1992) 24–27.

1993

12. „Православље и верска толеранција“, *Култура* (1993) 91–92 и 117–124.
13. „Хришћанска философија Владике Николаја“, *Јефимија* 2-3 (1993) 44–54.
14. „Слово о Владици Николају“, *Глас Цркве* 3 (1993) 17–23.
15. „Храброст праштања“, *НИН* 2193 (1993) 23–25.

1994

16. „Једна метафизика панхуманизма“, предговор за књигу: Николај Велимировић, *Речи о Свечовеку*, Одабрана дела, књига 1, Призрен 1994, iii–xxxі.
17. „Проблеми савременог црквеног васпитања и образовања“, *Теолошки погледи* 3-4 (1994) 179–199.

1995

18. „Вечност у времену“, предговор за књигу: Игнатије Мидић, *Сећање на будућности*, Пожаревац 1995, xv–xxiii.
19. „Човек биће дијалога“, *Теолошки њоїледи* 1-4 (1995) 211–213.
20. „Мученик мисли“, *Теолошки њоїледи* 1-4 (1995) 214–215.
21. „Од искључивости до толеранције“, у: Ејуб Штитковац (ур.), *Различити и њушеви до Боїа*, Радио Б92, Београд 1995.
22. „Дани живота и радости: феноменологија црквеног празника“, *Полиїика* 91, 29173 (1995) 15.

1996

23. „Идентитет цркве“, *Књижевности* 49, 100:3-4 (1996) 535–538.
24. „Службе у Цркви и Света Евхаристија“, у зборнику: *Skrivnost Cerkve in Sluzbe u Cerkvi*, Љубљана 1996, 56–59.
25. „Реч уз ову књигу“, предговор за књигу: Софија Колумзина, *Наша Црква и наша деца*, Београд 1996, 5–9.
26. „Метафизика панхуманизма владике Николаја“, *Васељена: часоїис Универзитетїа у Сарајеву Републике Срїске* II:2 (1996) 13–29.
27. „Света Тројица – начело постојања: Црква на крају другог миленијума“, *Полиїика* 92, 29528 (1996) 20.

1997

28. „Хришћански егзистенцијализам Свете Горе“, у зборнику: *Друїа казивања о Свеїој Гори*, Просвета, Београд 1997, 46–61.
29. „Слобода и ауторитет“, *Саборности* 3-4 (1997) 53–59.
30. „Свети Василије Острошки“, у: Радомир Бајо Шарановић (прир.), *Осїрої*, Београд 2007, 30–88.
31. „Хришћанска философија Владике Николаја“, у: *Владика Николај у свом и нашем времену*, Србиње 1997, 29–37.

1998

32. „Начела православне философије политике: Црква, политика, демократија“ у зборнику: *Евроїа и Срби = Europe and Serbs*, Историјски институт САНУ – Београд и Православна реч – Нови Сад 1996, 551–570.

33. „Покајање, праштање, помирење“, у зборнику: *Ohraniti sanje*, Марибор 1998, 96–102.
34. „Црква, избеглице, прогнаници“, у зборнику: *Мосїї гуїалоїа – разїовори райїу уїркос*, Radio Free Europe – Radio Liberty Fridrich Naumann Stiftung, Медија центар Прелом, Бања Лука 1998, 254–257.
35. „Светогорска философија живота“, у специјалном додатку НИН-а: *Осам векова Хиландара*, приредио Мило Глигоријевић, 15. јануар (1998) 14.
36. „Имати или бити“, *ДЦ МАГАЗИН* (1998) 26–46.
37. „Стваралаштво јесте промена света“, *Књижевне новине* 49, 971 (1.04.1998), 1, 5.
38. „Криза духа заједништва: православље на карају 20. века“, *Полиїика* 95, 305469 (28. 11.1998) 43.

1999

39. „Toward Dialogue on Christian Mission“, у зборнику: *God in Russia*, University Press of America, Longham – New York – Oxford 1999, 192–211.
40. „Будућност верских заједница“, *Релиїјски йоїледи* I:2 (Сарајево 1999) 26–27.
41. „Православна Црква на крају другог миленијума“, у зборнику: *Школа за демократиїју*, Ниш 1999, 151–158.

2000

42. „Introduction“, предговор за књигу: Justin Popović, *The Orthodox Church and Ekumenism*, Lazarica Press, Birmingham 2000, v–ix.
43. „Хришћанска слика света – остварење перспективе“, *Исїїочник* 9, 35–36 (2000) 5–59.
44. „La Chiesa Serbo Ortodossa“, у: *Il caso Balcani – le Religioni, fattore di pace*, Trieste 2000, 17–29.
45. „Демократија и православље“, у зборнику: Милан Вукомановић, Немања Крајчиновић (ур.), *Црква, држава и цивилно друшїиво*, Центар за демократију, Београд 2000, 41–45.
46. „Изван сваког фанатизма: о религији на крају века“, *Полиїика* 97, 31149 (15.07.2000) 21.

2001

47. „Църква, политика, демократя“, *МИРНА* 14 (София 2001) 15–23.
48. „Црква и постмодернизам“, у зборнику: Светозар Стијовић, Радослав Рачић, Бранислав Брборић (ур.), *Две хиљаде година хришћанства: духовности, култура и историја: научни скуп Деспошовац, 21–22. 08. 2000*, Народна библиотека Ресавска школа, Деспотовац 2001, 245–250.

2002

49. „Начела православне философије политике“, у Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић (прир.), *Наука, религија, друштво*, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд 2002, 7–23.
50. „Хришћанство и наука“, у Владета Јеротић, Ђуро Коруга и Дејан Раковић (прир.), *Наука, религија, друштво*, Богословски факултет СПЦ и Министарство вера Републике Србије, Београд 2002, 193–197.
51. „Др Лазар Милин“, у: *Календар Цркве* 2002, 83–85.
52. „Црква, нација, национални програм“, *Српска политичка мисао* 1-4 (2000–2002) 223–228.

2003

53. „Једна метафизика панхуманизма“, у зборнику: *Свети владица Николај охридски и жички*, Краљево 2003, 383–400.
54. „Предговор“ књизи: Снежана Адамовић, *Созерцање беседа под јором*, Манастир Лелић 2003, 107–109.
55. „Ролгата на Църквата в современата цивилизација“, *Хришћанство и култура* II:1(5) (2003) 4–13.
56. „Увод“ за књигу: *Хришћанство и европске интеграције*, Хришћански културни центар и Фондација Конрад Аденауер, Београд 2003, 13–15.
57. „Поговор“ књизи: *Хришћанство и европске интеграције*, Хришћански културни центар и Фондација Конрад Аденауер, Београд 2003, 264.
58. „Почетак новог света: о цркви, празницима, вери“, *Политика* 6. и 7. јануар (2003) А8.

2005

59. „Отац отаца“, *Новоси* 22. децембар (2005) 24.
60. „Спектакуларност зла“, *Књижевности* 3 (2005) 2–7.

61. „Црква и общество“, у зборнику радова са Православне богословске конференције, Русе, Бугарска: 27–29.05.2005, *Црквата и свремето общество*, Русе 2005, 36–40.

Аутор додатног текста (секундарно ауторство)

62. „II. János Pál pápa és I. Bartolomaiosz pátriárka találkozásai“, Vatikán 2004 [Мађарско издање] Szentszék, Apostoli Nunciatura, Belgrád 2005, 69 стр. = „Средба на папата Јован Павле II и патријархот Вартоломеј I“, Ватикан 2004 [Македонско издање] Свет Стол, Апостолска нунцијатура, Белград 2005, 71 стр. = „Сусрет између папе Јована Павла II и патријарха Вартоломеја I“, Ватикан 2004 [Српско издање] Света Столица, Апостолска нунцијатура, Београд 2005, 71 стр. = Susreti pape Ivana Pavla II i patrijarha Bartolomeja I, Vatikan 2004 [Хрватско издање] Sveta Stolica, apostolska nunciatura, Beograd 2005, 69 стр. = Takimet e Papes Gjon Pali II dhe Patrikut Bartolomeu I, Vatikani 2004 [Албанско издање] Nunciatura Apostolike, Beograd 2005, 71 стр.

2006

63. „Црква у свету“, у зборнику: *За бољи њуји Србије*, Београд 2006, 452–457.
64. „Да ли се са Православљем може у Европу“, *Лимес њлус* 2-3 (2006) 137–140.
65. „The Orthodox Church in the European Union“, у зборнику: *Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security in the Balkans*, ECPD, Beograd 2006, 252–257.
66. „На граници“, у зборнику: *Како оѡкрѡи зло у себи и друѡима*, приредили: И. Штајнбергер, Б. Чолак, Н. Милојковић, Плато, Београд 2006, 144.
67. „Православље и млади“, *Светѡиѡра* 169 (2006) 8–9.
68. „Економизам“, *ГМ* 1 (2006) 10–11.
69. „Велимировић, Николај (Никола)“, у: *Срѡски биоѡрафски речник*, том 2, Матица српска, Нови Сад 2006, 121–123.

2007

70. „Преко шљиве до бесмртника“, *Данас* 3. октобар (1997).
71. „Давање је најбоље примање“, у зборнику: *Инстѡиѡуѡија задужбинарстѡва у ѡрадиѡији Срѡскоѡ народа*, Конгрес Српског уједињења и Задужбина Студеница, Београд 2007, 26–27.

72. „Номологија Светог Николаја Велимировића“, у зборнику: *Српска историологија у двадесетом веку*, приредио Богољуб Шијаковић, Православни Богословски факултет, Београд 2007, 35–41.
73. „Измишљена дилема“, интервју у књизи: Јасмина Кујачић-Ракић, *Праскозорје новој миленијума*, Хришћански културни центар, Београд 2007, 64–68.
74. „Православље и верска толеранција“, у: Атанасије Ракита (ур.), *Црква Христова и свети религије: историологија православних виђења*, 2. допуњено издање, Досије, Београд – Богословски факултет Свети Василије Острошки, Фоча 2007, 618–624.

2008

75. „Допринос Црква и верских заједница у изградњи трајног мира на Југоистоку Европе“, у зборнику: *Асоцијација невладиних организација Југоисточне Европе-ЦИВИС*, Стразбур 2008, 69–71 = „The Role of Churches and Religious Communities in Sustainable Peace Building in South-Eastern Europe“, CIVIS, Strasbourg 2008, 71–74.
76. „Homo Universalis“, предговор за књигу: Владета Јеротић, Бошко Бојовић, *Жички диван са академиком Владетом Јеротићем: од објекта ка субјекту*, Жича (21–22. октобар 2006), Драслар партнер, Београд–Париз 2008, vii–xi.
77. „Вера и нација“, у: Владета Јеротић, Александар Гајшек, *Аије 2*, Драслар партнер, Београд 2008, 139–169.
78. „Слово о Кости Брадићу“, у: *Монографија о Кости Брадићу*, Хришћански културни центар, Београд 2008, 25–26.

2009

79. „Црква и цивилно друштво“, у зборнику радова са Међународног научног скупа: *Правни положај Црква и верских заједница у Црној Гори данас*, приредио Богољуб Шијаковић, Бона фидес, Никшић 2009, 79–82.
80. „Земља није наше власништво већ дар Божји“, *Православље* 1022 (15. октобар 2009) 26–27.
81. „Предговор“ за књигу: Игнатије Мидић, *Сећање на будућност*, Пожаревац 2009, xv–xiii.
82. „The Church and Postmodernism“, *Саборност* 3 (2009) 187–193.
83. „Црква и људска права: изазови европских интеграција“, *Часопис за право и економију европских интеграција* 7 (2009) 19–27.

84. „Екуменски дијалог из православне перспективе“, у зборнику *У служби дијалога и мира*, Бискупија Бања Лука и Европска Академија Бања Лука, Бања Лука 2009, 240–243.
85. „Христос ‘лек бесмртности’ творевине“, *Црква: лисци српске православне епархије средњеевропске* 89 (2009) 14–18.
86. „Vera i razum u delima Dositeja Obradovića“, *Ricerche Slavistiche: Nuova Serie*, LIII:7 (2009) 7–14.

2010

87. „Православна Црква и европске интеграције“, *ТЕМЕ XXXIV:1* (2010) 183–195.
88. „Faith and Reason in the 21st Century“, *The International Conference Values and the 21st Century* 19–21 November 2009, Podgorica, Montenegrin Academy of Sciences and Arts, vol. 101, Podgorica 2010, 411–415.
89. „Рецепција *Kršćanske sadašnjosti* код православних теолога“, у зборнику радова са знанственог симпозија о 40. обљетници дјеловања *Nastanak i razvitak Kršćanske sadašnjosti*, *Kršćanska sadašnjost*, Zagreb 2010, 227–231.
90. „Вера и разум у делима Доситеја Обрадовића“, *Religija i tolerancija* VIII:13 (2010) 45–51.

Разговори

1. „Измишљена дилема“, интервју у књизи: Јасмина Кујачић-Ракић, *Праскозорје новој миленијума*, Хришћански културни центар, Београд 2007, 64–68.
2. „Вера и нација“, у: Владета Јеротић, Александар Гајшек, *Ајаје 2*, Драглар партнер, Београд 2008, 139–169.

Рецензије

1. Мидић, Игнатије, *Православни катихизис за први и други разред средњих школа*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2002.
2. Мидић, Игнатије, *Православни катихизис: приручник за наставнике основних и средњих школа*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2003.
3. Карановић, Слободан С., *Православни, католички, исламски, јеврејски и протестантски појмовник*, Министарство за људска и мањинска права Србије и Црне Горе, Београд 2003.

4. *Сви српски архиепископи и епископијарси*, Принцип прес и Епархија будимљанско-никшићка, Београд 2008.
5. Марјановић, Владимир, *Јеванђеље на филму*, Београд 2008.
6. Шијаковић, Богољуб, *Оптегање у контексту*, Службени гласник, Београд 2009.
7. Стојановић, Љубивоје, *Хришћани у свету*, Хришћански културни центар, Београд 2009.
9. Хајдин-Бакић, Милица, *Жена у Православљу*, Сарајево 2009.

Приредио

1. Велимировић, Николај, *Изабрана дела*, Глас Цркве, Ваљево 1996–2000.
2. Зборник: *Православна теологија*, Богословски факултет, Београд 1995.
3. Зборник: *Хришћанство и европске интеграције*, Хришћански културни центар и Фондација Конрад Аденауер, Београд 2003.
4. Зборник: *Људска права у хришћанској традицији*, Службени гласник, Београд 2010.

Учешће на научним скуповима

1. Православна међународна конференција: *Црквата и современото општество*, (Русе 27-29. мај 2005). Излагање на пленарном заседању на тему: „Црквата и современото општество.“
2. Међународни научни скуп: *Правни положај Црква и вјерских заједница у Црној Гори данас* (Бар 23-25. мај 2008). Излагање на пленарном заседању на тему: „Црква и цивилно друштво“.
3. Научни симпозијум на тему: *Настанак и развитак Кршћанске садашњости (поводом 40 година постојања)* Загреб 21-22.02.2008. Излагање на пленарном заседању на тему: „Рецепција Кршћанске садашњости код православних теолога“.
4. Међународни научни симпозион: *Дојриноси и границе Екуменској вијећа црква на путу према сједињењу кршћана. Дојринос католичке Цркве екуменизму* (Теологија у Ријечи 6-7. март 2009.) Излагање на пленарном заседању на тему: „Улога и допринос Православних Црква Екуменском вијећу Црква“.
5. Међународни научни семинар: *Европски идентитет Србије* (Универзитет La Sapienza, Roma 26-28. октобар 2009). Излагање на пленарном заседању на тему: „Вера и разум у делима Доситеја Обрадовића“.

6. Интернационална конференција: *The International Conference Values and the 21st Century* 19-21 November 2009, Podgorica, Montenegrin Academy of Sciences and Arts. Излагање на пленарном заседању на тему: „Faith and Reason in the 21st Century“.

Учествовао је на следећим скуповима од националног значаја и одржао предавања на пленарним заседањима

1. Научни семинар и округли сто: Наука, религија, Друштво. Организатори САНУ и Богословски факултет под покровитељством Министарства вера Републике Србије (Београд, 12.04.2002). Излагање на пленарном заседању на тему: „Начела православне философије политике“, на Округлом столу: „Хришћанство и наука“.
2. Научни симпозион: Свети Владика Охридски и Жички Николај (Жича, Краљево 22-23.12.2002). Излагање на пленарном заседању: „Једна метафизика панхуманизма“.
3. Научни скуп: Српска теологија у 20. веку (Православни богословски факултет 2007). Излагање на пленарном заседању на тему: „Номологија Св. Владике Николаја“.
4. Научни скуп: Српска теологија у 20. веку (Православни богословски факултет 2009). Излагање у радној групи на тему: „Теологија Свечовека светог Николаја Велимировића“.